

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет

УДК.930.1
ББК 63
I - 90

ІСТОРІЯ ОЧИМА МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Матеріали регіональної науково-практичної
конференції молодих вчених, аспірантів,
здобувачів, магістрантів

Випуск III

Рівне – 2008

Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць.
Випуск 3 / Редкол.: В.Шеретюк, Л.Галуха, П.Савчук, Р.Давидюк. –
Рівне: РДГУ, історико-соціологічний факультет, 2008. – 287 с.

Збірник містить результати наукових пошуків з актуальних
проблем української та світової історії, виголошені на регіональній
науковій конференції молодих вчених, аспірантів, здобувачів,
магістрантів 13 грудня 2006 року (Рівне, РДГУ, історико-соціологічний
факультет).

Редколегія:

Шеретюк В.М. – голова редколегії, кандидат історичних наук, доцент
Галуха Л.Ю. – заступник голови редколегії, кандидат історичних наук,
доцент

Савчук П.О. – кандидат історичних наук, професор
Давидюк Р.П. – кандидат історичних наук, доцент

Літературне редагування:

Борodinська Л.І. (розділи 1,3)

Кревська Г.А. (розділ 2)

Тимочко І.Б. (розділ 1)

Рецензенти:

Троян С.С. – доктор історичних наук, професор

Жиліюк С.І. – доктор історичних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного
гуманітарного університету (протокол № 11, від 27.06.2008 р.)

© Історико-соціологічний факультет РДГУ
© Українське історичне товариство при
історико-соціологічному факультеті РДГУ

забувати про факти порушення елементарних прав людини або простіше кажучи беззаконня, що набрало масового характеру.

Про свавілля, яке чинили службовці органів МВС, МДБ серед місцевого населення, люди змушені були сигналізувати в партійні органи. У липні 1946 року ЦК КП(б)У навіть прийняв спеціальну постанову „Про недоліки в роботі органів МВС, МДБ, суду і прокуратури по боротьбі з порушниками радянської законності у західних областях УРСР”. У цьому документі йшлося про те, що тільки за 5 місяців 1946 року було здійснено 965 порушень соціалістичної законності, а точніше – жахливих злочинів, вчинених органами МВС і МДБ, що вели боротьбу з „бандами” ОУН і УПА. Були необґрунтовані арешти громадян, на допитах не велися протоколи, застосовувалися недозволені методи слідства [4, 115].

Були випадки, що злочини, здійснені спецбійками МДБ, приписувалися загонам УПА, щоб скомпрометувати їх. Провокатори спеціально намагалися виставляти УПА в непривабливому світлі, підбурювали проти неї населення [4, 116]. Про це свідчить зокрема наступний факт: „7.XII.1944 року при проведенні операції по ліквідації бандитських груп у с. Борбине Острожецького району була затримана громадянка Усичук Мокрина Йосипівна. Як з'ясувалося пізніше, мати 11 дітей, причому 3 сини перебувають у лавах Червоної Армії, чоловік працює в оборонній промисловості. Затримана була доставлена в райвідділ НКВС. Начальник райвідділу НКВС, старший лейтенант міліції Кіканов, перебуваючи у нетверезому стані, ввечері, не розібравшись до ладу, наказав бійцю військ НКВС Логвиненку вивести її у ліщину поблизу пошти в центрі містечка Острожець і розстріляти. Логвиненко виконав наказ. При розслідуванні встановлено, що Усичук ніякого відношення до ОУН і УПА не мала. Кіканов віддається під суд військового трибуналу” [13, 1].

Таким чином, можна говорити про те, що на Рівненщині процес встановлення радянської влади, як і в інших західноукраїнських областях характеризувався:

- масовим впливом кадрів з інших областей України, головним чином південних і східних, а також Росії;
- формуванням кадрів з тієї частини місцевого населення, яке займало прорадянську орієнтацію;
- здійсненням широкої агітаційно-пропагандистської роботи для досягнення поставленої мети;
- виселенням або фізичним знищенням населення, яке не поділяло поглядів радянської влади;
- активною боротьбою з українським повстанським рухом.

Джерела та література

1. Гарань О.В. Проблеми формування національних кадрів у західних областях УРСР у другій половині 40-х-50-х роках // Український історичний журнал. – 1989. – № 10. – С. 55-66.
2. Західна Україна: перше десятиріччя після війни. – К.: АН УРСР. Інститут історії, 1989. – 32 с.
3. Збанацький Ю. Бегма // Зміна. – 2 лютого 1989. – № 15-16. – С. 4.
4. Кучер В., Шаповал Ю. Такий знайомий почерк „радянзації” // Віче. – 1993. – № 6. – С. 115-127.
5. Леськів М. Державний терор у західних областях України в повоєнний час (1944-1953 рр) // Мандрівець: Актуальні проблеми гуманітарного пізнання. – № 3. – Тернопіль, 2006. – С. 19-34.
6. Ліщенко М.О., Балух В.О. З історії радянського будівництва в західних областях Української РСР у 1944-1945 рр. // Архіви України. – 1983. – № 2. – С. 44-48.
7. Надольський Й. Реалізація на Рівненщині сталінської депортаційної політики в 1944-1950 рр. // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Матеріали наукової конференції 25-26 жовтня 2006 р. – Випуск 4. – Рівне: Волинські обереги, 2006. – С.121-125.
8. Рожко В. В пащі диявола (Як діяло КГБ Волині проти інакодумців) // Визвольний шлях. – 1998. – № 4. – С. 414-422.
9. Сайчук І.А. Створення і діяльність політвідділів МТС // Український історичний журнал. – 1979. – № 9. – С. 102-104.
10. Сергійчук В. Боротьба советської влади проти ОУН-УПА в післявоєнний період // Визвольний шлях. – 2000. – листопад. – С. 42-58.
11. Служинська Ж. Дорога ціна визволення або що принесло Західній Україні повернення большевиків? // Визвольний шлях. – 1995. – № 5. – С. 589-600.
12. Терлюк І. Етнічні росіяни у Західній Україні // Генеза. – 1994. – № 2. – С. 222-232.
13. Центральний державний архів громадських об'єднань України (ЦДАГО України), ф.1, оп. 23, спр. 1361, арк. 11-12.
14. Ярош Б. Тоталітарний режим на західноукраїнських землях 30-50-ті роки ХХ століття (історико-політологічний аспект). – Луцьк: Надтир'я, 1995. – 175 с.

Бондарчук-Саввон Н.С.,
магістрантка
історико-соціологічного
факультету РДГУ
Науковий керівник:
доц. Галуха Л.Ю.

МІСТО ІЗЯСЛАВ У ЕТНОНІМАХ ТА ТОПОНІМАХ

Ізяслав одне із найдавніших українських міст сучасної Хмельниччини. Його тисячолітня історія рясніє яскравими подіями, пов'язаними із становленням і укріпленням держави Київської Русі,

розвитком національної самовідданості українського народу та його культури. Розташоване місто на берегах р. Горинь, між чотирьох високих пагорбів. Щоб зберегти місто від ворогів на кожному пагорбі були сторожові вежі, де у випадку небезпеки запалювалися бочки із смолою.

На найвищому пагорбі лівого берега Горині (територія теперішньої тюрми), стояв верхній замок з двома сторожовими вежами, поруч із ними побудував свій терем у XV столітті, отримавши наділ, син князя Федора Острозького князь Василь. Він почав називатися Заславським, за назвою свого наділу (за однією із версій, Заславе, тобто за Славутичем, за Дніпром, так називали Дніпро у сиву давнину). Поруч із теремом наказав Заславський побудувати православну церкву, а все подвір'я, тобто баз, обнести захисним муром. У церковних прибудовах, а особливо у підвалах (на випадок недороду, або нападу ворогів) зберігалися продовольчі припаси, зброя, фураж.

Наприкінці XVI століття князь Іван IV Заславський одружився із Олександрою Сангушко. Під впливом дружини-католички та з політичних міркувань сам перейшов до католицизму. Щоб довести свою лояльність Папі Римському та польському королю, князь Іван змінює на польський лад своє прізвище і називає себе Януш Жаславський, а місто Жаславом. Також переносить свою резиденцію на правий берег Горині, а територію Лабаз віддає монастирському ордену Святого Бернардина (тому й назвали декілька найближчих до монастиря вулиць – „бернардини”) [2].

У той же час князь Жаславський починає будувати костюол Іоанна Хрестителя (фарний, тобто кафедральний костюол), у нефах якого ховали всіх членів княжої родини. Підземелля костюолу було таким, що там могли проїжджати возами, воно з'єднувало всі частини міста між собою і вело аж до м. Острога. Вулицю, що веде до костюолу, так і названо Костельною.

Між цими двома пагорбами пролягає дорога у напрямку міста Острога, вхід у місто замикався брамою, і тому нинішнє перехрестя коло дитячого садочка у Старому місті й досі називають Острозькою брамою [4].

Досі живе легенда про те, як Острозька брама врятувала місто. „Підійшли якось пізно у ввечері до міста татари. Та не змогли до нього ввійти, бо брама була замкнена. Розташувалися нападники табором на ніч, вирішивши штурмувати місто вранці. Відпустили коней попастися соковитою береговою травою. Але коні отруїлися травою і загинули. А татари: втрапивши коней, не ризикнули нападати на місто і пішли геть

від нього. Так ворота і зілля врятували місто”. [4].

Острозька брама знаходиться у західній частині Старого міста на лісистому березі річки Горинь. Татари рухалися із південного заходу. Тобто з правого берега Горині. Саме на луках правого берега ріки росли отруйні рослини: борщовик і чемериця. Татари відклали переправу через Горинь до ранку. Коні з'їли отруйні рослини і загинули. Переправлятися через ріку без коней нападники не змогли (степові кочові народи майже не вміли плавати, вони долали водянні перешкоди за допомогою коней).

З правого боку від сторожової вежі міститься величний пагорб. Ведуть на його вершину кам'яні сходи. Вже в наш час була відбудована соборна церква Різдва Христового. Раніше, в 1792 році на території між Ізяславом і Шепетівкою відбувся бій між українським козаками і військом польським. Поляки були розбиті. Але полягло і триста козаків. Їх було поховано в братській могилі, над якою насипано курган. Ізяславчани встановили на могилі кам'яну брилу з написом: „Захисники Вітчизни” і поставили капличку. А з 1823 року по 1836 рік побудували соборну церкву Різдва Христового. Саме цю церкву разом із братською могилою було знищено за радянських часів у 1936 році. А на її місці побудували дерев'яну їдальню під назвою „Голубий Дунай”. [6].

На пожертви жителів міста було зведено у 1800 році церкву на православному кладовищі Успіння Пресвятої Богородиці, яка діє і сьогодні. Завдяки цьому староміський православний цвинтар не було сплюндровано. А ось католицька (на польському староміському кладовищі) цвинтарна капличка після закриття костюолів була зруйнована вандалами.

Був у місті і жіночий монастир. За припущенням, це приміщення середньої школи № 3. У цьому монастирі у 60-х роках XVI століття була ігуменею Анастасія Заславська (вдова князя Кузьми Івановича Заславського). Десь приблизно за часів Домініка (перша половина XVII століття) припинив існування Заславський православний жіночий монастир. Та, на жаль, точних відомостей про це немає [1].

Доречно сказати, що Пересопницьке Євангеліє, на якому президенти України складають присягу на вірність народу України, писалося частково у Пересопницькому, а частково у Троїцькому монастирі, що у с. Двірець Ізяславського району [8, 104].

На період володарювання Олександра (сина Домініка) припав повний занепад міста (війни, неврожайні роки і т. ін.), його чотирнадцятилітній син Йосип (Джозеф) помирає, а із смертю у 1673 році Олександра рід Заславських (Жаславських) повністю

згасає. Та у свої останні роки життя Олександр задумав будівництво фарного (кафедрального) костюлу Святого Йосипа і монастиря ордену Кармелітів у честь пам'яті останнього із роду Заславських. Напис латиною над вхідною брамою промовляє: „В ім'я Святого Джозефа”.

Місто переходить у спадок племінниці Олександра (доньки його сестри Теофілії Любомирської) Марії-Жозефіни, що була замужем за Карлом-Павлом Сангушком. І тільки їх онук Януш II-Павло Сангушко починає розбудову міста у першій половині XVIII століття. Запросивши архітектора із Ватикану Павла Антоні Фонтану, Януш Сангушко споруджує комплекс „палац Сангушок”, перебудовує костельний ансамбль ордену Кармелітів у місіонерський. У монастирі місіонерів розміщується притулок для престарілих і їдальню для бідних.

А з отриманням Магдебургського права, місто зайняло важливе політичне і економічне місце у житті Східної Європи.

При забудові нового міста з'явилися нові назви. Наприклад, майдан – базарна площа, що була майже на березі р. Понорка (теперішнє перехрестя вулиць Шевченка і Жовтневої).

У 1766 році було збудовано дерев'яну православну церкву Чудотворного Миколая. А за нею православний цвинтар нового міста. Після відходу міста до Росії почалося будівництво православних храмів. При них відкривалися школи і притулки. У 1861 році дерев'яну церкву Св. Миколая перебудували у величний собор, а при ній почала працювати школа [38, 76].

У 1869 році збудовано нову церкву Архистратига Михайла (зараз ця церква відбудована й із 1996 року використовується за призначенням). За церквою було відведено місце для православного кладовища. А навпроти розміщено сирітський притулок, школу і богодільню.

Майже в той же час відведено територію і для католицького цвинтаря, де збудовано каплицю. Рештки каплиці можна побачити і сьогодні. Навпроти цвинтарної брами є яр. Називається він Мартів. Походження цієї назви немає нічого спільного ні з жіночим іменем Марта, ні із весняним місяцем. Залишалась ця назва в українській мові від польського слова мертвий - martwy [5].

Наприкінці XIX століття в Ізяславі з'явилося багато нових назв. Після реформи 1861 року, у 70-80 роках, князь Роман Сангушко створив на Ізяславщині 99 фільварків і дав їм назви за прізвищами сімей, які він там поселив. Так, на околицях міста з'явилися Кулишівка, Климівка, Ульянівка, Любартове. А фільварок Прилуки

було названо за місцевістю (якраз там був кінний завод князя, а на луках випасалися племенні коні з цього заводу). Назва фільварку Остроля походить від слів острів – півострів – осторонь від берега. Через річкову затоку від Остроля на березі розкинулася місцевість (там також був фільварок) Оболя. Походження цієї назви давньоруське, можливо за часів удільних князів. У словниках ми зустрічаємо мало використовуване – уборонний, тобто оборонний, звідси трансформоване – оборонь-оболя. Характерною для місцевості є назва фільварку Голяново. Походить воно від жіночого імені Уляна. У діалектичній трансформації Уляна перетворюється на Оляну, а згодом на Голяну. Фільварок Видумка був започаткований найпершим, тому і назвали його княжою забаганкою, видумкою.

Є у старому місті вулиця Новосільська. Цій назві майже сто тридцять років. Наприкінці XIX ст. Князь Сангушко створює нове поселення для обслуговування двох фільварків: Ульянівка та Видумка. Так виникла назва Новосільська.

А на прохання промисловців побудувати на його землях вузлову залізничну станцію відповів, що свій цукор і на підводах завезе куди завгодно. Таким чином, маленьке містечко Шепетівка набуло великого транспортного значення і почало розвиватися, а добре розвинутий промисловий Ізяслав поступово втратив своє значення у XX столітті [4].

Весь правий берег Горині (від Бабиної гори до Голяново) називається Лонкою. Ця назва значно молодша від інших. Ще на початку XX століття тут були заболочені місця і заливні луки. Є декілька припущень походження назви. Слово лонка походить від скорочення слів лоно ріки. В результаті чого утворилось спрощене – лон-ки, а потім – лонка. За другим припущенням, ця назва утворилася від слова лани, лан, тобто поле, город (після осушення луків люди розбивали на цій території свої лани). За третім припущенням, проводиться трансформація українських слів луг, луговина і польського Ізгка (лужка) в лунку, а потім – лонку.

А трохи вище впадає у Горинь маленька річечка Сошенка. Витікає вона теж із луговини, живиться підземним джерелом. Але ж у спекотне літо майже вся пересихає. Ось і назвали її люди Сушенка, а з часом стала вона зватися Сошенкою. І дала ця річечка назву мальовничому селу, що розкинулася на її березі. Тільки воно зветься Сішне [3].

Там, де впадає Сошенка у Горинь, є місцина, що зветься Вивіз. Ця назва походить від слів возити, перевозити, перевіз. Ще до будівництва мосту через Горинь від цього берегового кутка, що звався Вивіз, переправляли людей на правий берег через річку човнами і поромом.

Саме з поромом пов'язана трагедія тридцятих років, яку досі пам'ятають старожили міста. Ось розповідь вчительки-пенсіонерки Назимко Ліни Іванівни (на поромі загинула її мати) „Вирішила місцева влада переправити через Горинь на нове місто трактор. Та побоювались: чи витримає пором таку вагу. Питання вирішили просто: переправити поромом стільки людей, скільки може заважити трактор. Був холодний, похмурий березневий ранок. Горинь тільки зчистилась від криги. Та у цей ранок пором не зробив чомусь жодної переправи. Люди збирались на Вивозі, хвилюючись, що спізняться на роботу. Коли зібрався вже чималий натовп, чоловік зо сто, тоді оголосили переправу. Люди стали на поромі дуже щільно. Пором рушив річкою та на самій середині лопнув трос і пором пішов на дно разом із людьми. Люди чіплялись одні за одних, топлячи і топлячись. Від жахливого крику здригнулось все місто. Та порятунку не було. Мало хто вцілів, мало хто вплив. Утоплених вилувлювали з води вже за Бабиною горою цілий тиждень, а багатьох так і не знайшли” [2].

Драматичними є події коло північної стіни Михайлівського кладовища взимку 1944-1945 рр., переказані місцевими жителями. Наводимо їх нижче. „Взиму 1944-1945 років на місцевий залізничний вокзал заскочив випадково броньований поїзд Української Повстанської Армії зі сторони Ланівці-Тернопіль. Там було 40-50 чоловік молоді, одягнута в українські вишиванки. Війська НКВД, роззброївши молодь, повели її на розстріл за кладовищенську стіну через все місто. Парубки та дівчата викопали неглибокий рівчак, і обійнявшись, почали співати „Ще не вмерла Україна”. Автоматні черги перервали спів. Навесні, коли люди почали обробляти свої городи (за кладовищем тоді не було помешкань, а були поля) потайки попереносили останки страчених і поховали на Михайлівському кладовищі між інших могил” [7].

Відомою у місті є історія створення центрального скверу (меморіал і братська могила загиблим воїнам у Великій Відчизняній війні). Її записано з уст Дробота Бориса Семеновича, матір якого є свідком тих подій. „Під час колективізації на Ізяславщині найбільше лютував один оперуповноважений (імя його не збереглося в пам'яті людей). Лютістю та жорстокістю він перевершив усіх своїх колег. Однієї ночі селяни підстрілили та вбили його. Місцева влада дуже пишно поховала його як героя класової боротьби у центрі міста (за прикладом Москви) коло міліції. А вже у воєнні часи Великої Вітчизняної війни з 1941 по 1944 роки у декількох могилах ховали загиблих воїнів” [5].

Сквер перетворено на меморіал і відновлено всі імена воїнів. Велику пошукову роботу із групою чергових слідопитів вела вчитель географії школи № 2 Вержиковська Г.Ф. до цієї групи входили, будучи школярами і мої батьки. Вони розшукували родини похованих воїнів, регулярно листувалися із членами цих родин. А у 1970 році (9 травня, на 25 річницю великої перемоги, до Ізяслава приїхало майже 70 чоловік із родини загиблих воїнів).

Отже, серед історичних міст Хмельницької області Ізяслав займає особливе місце. До наших днів збереглося чимало пам'яток фольклору, археології, історії, архітектури, за кількістю та значенням яких Ізяслав міг би бути справжньою туристичною „перлиною” нашого краю. На жаль, за останні десятиліття перетворились на руїни розкішний палацовий ансамбль князя Сангушка XVIII ст., костел Іоанна Хрестителя XVI-XVII ст., хоча всі вони перебувають під охороною держави. Найцікавіший період розвитку міста Ізяслав співпадає з правлінням князівського роду Сангушків. Також значним є період панування у Ізяславі князівського роду Заславських, який також не лишився осторонь уваги вчених. Та не дивлячись на значну роботу істориків у історії Ізяслава ще досі залишається багато таємниць.

Джерела та література

1. Волинские епархиальные ведомости. – 1870. – № 79.
2. Записано автором зі слів вчительки-пенсіонерки Назимко Л.І. 2006 року.
3. Записано автором зі слів вчителя біології і географії Сошенської середньої школи Гончарук Л.М. 2006 року.
4. Записано автором зі слів вчителя російської мови і літератури ЗОШ № 2 м.Ізяслава Бритковської К.О. 2007 року.
5. Записано автором зі слів жителя м. Ізяслава Ковальчука Б.С. 2006 року.
6. Записано автором зі слів мешканця м. Ізяслава Мордач І.Ф. 2006 року.
7. Записано автором із слів жителя м. Ізяслава Дробота Б.С. 2007 року.
8. Міньков І.І. Ізяслав місто старовинне. – Ізяслав, 1999.
9. Теодорович Н. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волинской губернии. – Почаев, 1898.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ	3
Мирончук М. ЗАХІДНИЙ ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО.....	3
Прокопчук С. БЕРЕСТЕЦЬКА БИТВА 1651 р. У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЛІТОПИСІ XVII-XVIII ст.....	8
Парфенюк В. ПЕРЕЯСЛАВСЬКА РАДА У МІФАХ ТА ФАКТАХ.....	14
Мельник І. СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЙОГО БОРОТЬБА ЗА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.....	22
Копищик А. ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ ЩОДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН: СУЧАСНА ВІТЧИЗНЯНА ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ.....	28
Кукурудза А.Р. ІДЕЙНО-НАЦІОНАЛЬНА СУТНІСТЬ АВТОКЕФАЛІЇ УАПЦ.....	32
Рачок В. УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ НА ВОЛИНІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	39
Фалат О. ПОЛІТИКА ПОЛЬСЬКОЇ ВЛАДИ ЩОДО УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ НА ВОЛИНІ У 30-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ.....	47
Самсонюк Т.М. ДІЯЛЬНІСТЬ КАРАЛЬНО-РЕПРЕСИВНИХ ОРГАНІВ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ 1939-1941 РР.: РАДЯНСЬКА ТА ПОСТРАДЯНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ.....	53
Кратюк І.Б. „ДОПОМІЖНА УКРАЇНСЬКА ПОЛІЦІЯ” ЯК СУБ’ЄКТ ГОЛОКОСТУ.....	63
Михальчук Р. ЖОВТЕНЬ 1942-ГО: ТРАГЕДІЯ МІЗОЦЬКИХ ЄВРЕЇВ.....	68
Писцьо В. СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКИХ ОСТАРБАЙТЕРІВ У РОКИ НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	78
Карпухіна Т.О. ХОЛІМСЬКО-ВОЛИНСЬКА ТРАГЕДІЯ, ЇЇ ПЕРЕДУМОВИ, ПЕРЕБІГ, НАСЛІДКИ.....	85

Вертелецька Н.В. ОСОБЛИВОСТІ „РАДЯНІЗАЦІЇ” НА РІВНЕНЩИНІ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	91
Бондарчук-Саввон Н.С. МІСТО ІЗЯСЛАВ У ЕТНОНІМАХ ТА ТОПОНІМАХ.....	96
ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ СВІТОВОГО РОЗВИТКУ	103
Калитюк О.О. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ ХЕТТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....	103
Петлюк І.В. БОСНІЙСЬКІ СЛОВ’ЯНИ-МУСУЛЬМАНИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ (XV – поч. ХХ ст.).....	109
Давидчук С.Ю. ІНКОРПОРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ В РОСІЙСЬКЕ ДВОРЯНСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ У XVIII ст.....	117
Кедрук О.П. „ОСВІЧЕНИЙ АБСОЛЮТИЗМ”: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.....	124
Шмид О.П. ЧЕСЬКА АГРАРНА КОЛОНІЗАЦІЯ ВОЛИНІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.....	129
Івчик Н.С. ТЕНДЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОСІЇ ЩОДО НІМЦІВ ВОЛИНІ У ХІХ ст.....	136
Нагорнюк О.М. ДЕМОГРАФІЧНИЙ СКЛАД РОСІЙСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНШИНИ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНІ В 1920-х -1930 рр.....	145
Долганов П.С. МІЩАНСЬКЕ БРАТСТВО – АРТИКУЛЯТОР ІДЕЇ ЗМІН СОЦІАЛЬНИХ РОЛЕЙ СУБ’ЄКТІВ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКУМУ.....	150
Бунечко С.М. НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ КРЕДИТУВАННЯ ТОРГОВЦІВ У ПОЛЬЩІ (1930-ті РОКИ).....	156
Сухий П.В. КОЗАЧІ ФОРМУВАННЯ У ВЕРМАХТІ ТА СС.....	163
Галуза В.П. УКРАЇНСЬКА „ЦІНА” ПЕРЕМОГИ У ВЕЛИКІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНАХ – ТА ЄМНИЦЯ ЗА СІМОМА ЗАМКАМИ?.....	171
Федюкевич О.В. ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА ДЕРЖАВИ: ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПРАВЛЯЧИХ СИЛ.....	178

Козлюк Р.В. СЕРЕДНЯ АЗІЯ І КАВКАЗ: МІЖ РОСІЄЮ І США.....	184
Іванченко О.В. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ТА СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНОЮ.....	188
Коломис Р.В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ.....	193
Желізняк В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН: ВИТОКИ І СТАНОВЛЕННЯ.....	203
ДУХОВНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ.....	206
Ісічук Т.С. ХРИСТІЯНСЬКИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ.....	206
Бородинська Л.І. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН В УМОВАХ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ.....	212
Єфимець А.К. НА ДДНІПРЯНСЬКІ ЕМІГРАНТИ У КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНИ (1921-1939).....	217
Пивоварчук Н.М. МІЖВОЄННА ПРАГА – РОСІЙСЬКИЙ ОКСФОРД.....	222
Олексій Заворотній БЕРЕСТЕЦЬКА СІЧА. ДРАМА.....	226
ЗМІСТ.....	285

Наукове видання

Історія очима молодих дослідників

*Збірник матеріалів регіональної наукової конференції
молодих вчених, аспірантів, здобувачів, магістрантів*

Випуск 3

Відповідальні за випуск: **Шеретюк В.М.** – кандидат історичних наук,
доцент, декан історико-соціологічного
факультету РДГУ
Галуха Л.Ю. – кандидат історичних наук,
доцент, заступник декана історико-
соціологічного факультету РДГУ

Комп'ютерна верстка: *Бородинська Л.І., Самсонюк В.Б., Третяк О.Ю.*
Комп'ютерний макет: *Третяк О.Ю.*

Позиція редколегії може не збігатися з думками авторів
Відповідальність за наукову точність і грамотність матеріалів несуть
автори та їх наукові керівники

Підписано до друку 15.07.2008 р. Формат 60x84 1/16.
Гарнітура Times New Roman. Папір офсетний.
Друк ізографічний. Умовин. друк. арк. 15,2.
Наклад 100 прим. Зам. №55/1.

Адреса редакції: кафедра політичних наук, Рівненський державний гуманітарний
університет, вул. Остафова, 29, м. Рівне, 33027.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету